

Jeg griber fugle og dræber dem,
både vild and og due,
jeg er nu bundet med et bånd
som rigget kalv i stue.

I den politiske »ørnevis« fra 1500-t (s. 83) repræsenteres adelen af høgene, mens småfuglene er almuen:

Alle små fugle i skoven er,
de giver på høgen stor klage,
han river af dem både fjedre og dun;
han vil dem af skoven jage (3).

Vor krage [ad-]varer høgen på, · om den vil stjæle os hønen fra; · det bør en fuldtro ven, · at vare hinanden af skade, det kommer dem begge til både [gavn], · man gør det samme igen *H. Justesen Ranch* 1630 (4). Som høgen (fugle-tyv) får intet rov i sigte, · det kan til døde jo lyst-agter at befigte [-fægte] *Thomas Kingo* 1675 (5).

Fredløs kastede høg · fra trækrone til bytte · og trykkede sig atter · frysende · mod stiv luft bag en gren *Poul Borum* (6). En høg står stille over bakkens top · med spillede vinger ud fra langstrakt krop · som dødens kors, hvor somrens liv holdt op *K. L. Kristensen* (7); høg står beredt i luften der · med næbbets krumme kniv · parat til mord – · et låddent styrt, et svimmelt skred, · en dræbers krop mod dybet · i lynsnar hast, en vingebred · død rammer grusomt krybet *O. J. Riisberg Jensen* (8); og høgens stejle dyk hang som et tov · ned i en dyb og undersøisk skov *Tom Kristensen* (9).

Orla Bundgaard Povlsen, Omkring spurvehøgen (10), Spurvehøgen (11); Valdemar Rørdam, Duehøg (12).

LITTERATUR: (1) 695e 46; (2) 104 13fjf. 95 96f; 214 209; (3) 144 84; (4) 702 349; (5) 441b upag.; (6) 89 26; (7) 467b 78; (8) 403d 12; (9) 469h 27; (10) 697e 72f sml.70; (11) 697h 32; (12) 753o 22-24.

Roskilde
kommunevåben.

Rød glente, *Milvus milvus*

Begge køn er rødbrune med mørke længdestriber og lysere hoved, halen er lang og stærkt kløftet. Rødgenten var indtil o. 1880 en alm. ynglefugl i løvskove over hele landet undtagen Bornholm, men blev meget efterstræbt af fjerkræavlere og jægere og var o. 1910 næsten udryddet; totalfredet 1922 som den første af vore rovfugle. De seneste år har her været fem-seks ynglende par.
– Danmarks Dyreverden 6, 226-29.

Glente, ældre nydansk og gammeldansk d.s. og glinte, gammeldansk glænte og glede, oldn. gleða; hørende til indoeuropæisk ghlend(h) 'glide': fuglen har en roligt glidende eller sejlene flugt (1); jysk dialekt *glé* (samme ord som glæde) (2), *glinte* (ØJylland; 3), *glenfte* Falster o. 1850 (4).

Indgår i stednavnet Glædehale 1704 Brede s. og 1790-1817 Tyrstrup s., begge Sønderjylland, måske i Glerup 1456ff Himmerland, Glejbjerg 1522ff Ringkøbing a. og Glentehøj VLolland (5); i våbnet for pommersk adelsslægt, der i 1600-t kom til Danmark (6).

Hønehøg o. 1770ff(7), *glajhøg* SØJylland o. 1880 (8), *svinekarl* MFyn 1887 (9) sml. musvåge s. 85, *gæslingetyv* Hesselager SFyn (10), *fiskerumpe(n)* Sjælland 1886 (11).

LITTERATUR: (1) 659 6,1050,1056; 626 131; (2) 212c 1,462,467; 794 1,1885,155; (3) 160 1904/27: 2241 (1891); (4) 281c 159; (5) 156 4, 276; 5 416; 11 84; 17 160; 427 2,46; (6) 2 111; (7) 26 3,106; 903 2,1802,608; (8) 160 1904/23:2366 (Gårslev s., 1879); (9) 160 1904/27:878; (10) 224 1942,136; (11) 794 5, 1886,78.

SKADEDYR, BØRNERIM

På landet så man glenter hver dag (1), der var i tusindvis af dem, og de dykkede tit efter fisk i åen; til et uartigt barn sagde moderen truende: glenten kommer og ta'r dig! (Roskildeegnen; 2). Glenten efterstræbte kyllinger og gæslinger, fik drenge fat i dens æg gik de omkring og byttede dem for hønseæg (Falster o. 1850; 3). En død (eller levende!) glente sømmet på ladeporten skulle skræmme andre glenter væk: »På ladeporten naglet, du vilde skovens helt, · en glente spreder vinger som i et våbenfelt« *Christian Winther* (4).

Blev kyllingerne straks efter udrugningen drejet tre gange avet om på et sold kunne glenten ikke se dem, men de måtte først have rørt ild (5). Første gang gæslingerne blev lukket ud, lod man dem passere gennem et par karlebukser; for glenten så